

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 665. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_309A-txt-shoot-idm14571.pdf (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Fra dette Stade turde vi vel finde Shakspear mindre gaadefuld, og temmelig godt kunne forklare os det tydske Særsyn. At nemlig i det Mindste Schleglerne ere Sachsere, og Schelling en Vyrtemberger, veed man, og at den ny Poesie og Philosophie har fundet alle sine Høvdinger, og sit meste Publikum, i den evangeliske 3: historiske, Kirkes Enemærker, er nok ingen vovelig Paastand. Betænke vi nu, hvad der kunde bevæge historiske Folke-Stammer til at udvandre, da maae vi vel svare: Lyst til Eventyr, og spørge vi hvad der kunde forbinde dem med Tydskerne, da maatte det ligeledes være et eventyrligt Forhold til Historien; de indbildte sig at Mennesket skulde fuld kommes i *dem*, ligesom Tydskerne meende, *de* skulde udvikle Mennesket, og sagtens maatte de da føle sig trukne til hinanden. De elskede altsaa Historien, kun fordi *det laae*, og *den syndes dem at ligge i deres Natur*; som de elskede Historien, elskede de naturligviis ogsaa Christendommen, og naar denne Følelse engang blev sig selv klar, maatte de nødvendig anskue og stræbe at begribe Historien i *deres Natur*, ret egenlig at *underlægge sig* Historien, thi de ansaae sig jo selv for det historiske Folk, der havde indlemmet sig i det ypperste Natur-Folk, for deri at udvikles og begribes. De maatte altsaa 666anskue Historie og Christendom, som et kolossalsk mythisk Eventyr, der egenlig havde kun *dem* at betyde, og var et *fuldendt Epos*, saasart de med Øinene havde indtaget, og i Tanken tilegnet sig det. Man kan gjerne lee ad denne Udvikling, som den og paa en vis Maade fortjener, men hindre Historien fra at stadfæste den, vil nok falde vanskeligt, da Historien pleier at kjendes ved sine Børn, om den end nødes til at erklære *dem* for arveløse, der forud have optaget deres Arv, og tilsat den paa deres egne Veie. Saameget er i al Fald vist, at baade Niebelung-Rimet, Helte-Bogen, og de fleste historiserende Digte fra den tydske Middel-Alder, ere lutter Eventyr, og at det Samme er Tilfældet med de historiserende Digte, der høre til den saakaldte ny Skole, ligesom Ingen skal kunne nægte, at dens Philosophemer over Verdens-Historie og Christendom ere, selv hos Hovedmændene som Novalis og Schelling, heel eventyrlige. Ja, naar vi betragte den hele Røre i de nu forløbne tyve Aar, maa den da ikke staae for os som et Eventyr! Vi see en Klynge af store Hoveder træde op, med den gigantiske Plan at bygge et Drømme-Tempel, der kunde rumme hele Verden og Tiden, og fra hvis Tag man klarlig kunde gjenemskue Himlen, kolossalske Buer hævede sig virkelig, som ved en Trylle-Kraft, og vidunderlige, hidtil uhørte, Toner klang, som om de klingre Malme i deres dybe Leie vare forvandlede, hvor de laae, til en 667Harpe, Bjerg-Aander slog; og nu — synes det hele os som en Drøm, Templet synes nedsiunket til et Berlinsk Propylæ, og Sangen forvandlet til et tomt, urimeligt Eventyr, der kun foreviges i de Heidelbergske *Aarbøger*. Død er Novalis, Tieck lever kun med Heltene i sine Eventyr, et Liv, der udentvivl kjeder ham selv, Verner og F. Schlegel har taget Flugten ind i den mekanisk saliggjørende Kirke, Schelling veed man neppe *hvor* er, og et stort Spørgsmaal, om han veed det selv; men i al Fald er det Smaafolk mod Hine, som mindre føre end kløve og udvande deres store Ord, for deraf at bygge sig smaae Eiendoms-Huse i den nyeste Smag.